

arbeidernes ungdomsfylking

om
EEC OG DEN NASJONALE
ØKONOMISKE POLITIKK

økonomisk politikk — — viktigste politiske middel

Den gjengse oppfatning blant våre fagøkonomer er at et eventuelt norsk medlemskap i EEC ikke vil medføre noen fordeler eller ulemper for norsk økonomi sett i sin helhet. Dette må likevel ikke få oss til å se på EEC-debatten som uinteressant når det gjelder de økonomiske aspekter. Et av de viktigste — om ikke det viktigste — politiske virkemiddel vi har er nettopp de styringsmekanismer samfunnet kan ha hånd om innenfor økonomien.

Vi ser det som helt avgjørende for en socialistisk politikk at de folkevalgte organer står fritt i valget av disse virke midlene. Med det omfang et eventuelt EEC-medlemskap vil ha, må en derfor se nøye på påstanden om at arbeiderbevegelsen fritt kan forme sine økonomisk-politiske virkemidler også innenfor EEC. Dette spørsmål har ikke fått den plass det må ha i Arbeiderpartiets interne og eksterne EEC-debatt.

Det regel- og avtaleverk EEC har bygd opp som sin forpliktende rettesnor, er formet ut fra storkapitalens premisser og krav. Romatraktatens grunnbestemmelser om de frie kapitalbevegelser, det frie arbeidsmarked og den frie etableringsretten har sin klare begrunnelse i kapitalinteressenes krav om bedre profittmuligheter. I samsvar med utviklingen mot stadig større og færre privatøkonomiske maktkonsentrasjoner, har EEC blitt et smidig verktøy for storkapitalen.

Den strategisk bedrede stilling kapitalinteressene har fått og får i EEC går på bekostning av arbeiderbevegelsens innflytelse, og EEC's økonomi-opplegg medfører store hindringer for en politikk i tråd med arbeiderbevegelsens interesser.

Spørsmålet om et lands suverenitet er viktig, og vi legger under dette spørsmål størst vekt på hvilke muligheter Norge som en demokratisk styrt nasjon vil ha til selvstendig å forme og kontrollere samfunnsutviklingen. En slik kontroll er langt på vei ensbetydende med å ha kontroll over det økonomiske liv og produksjonsapparatet. Går vi inn i EEC, vil vesentlige deler av denne styringen bli lagt i hendene på EEC-organene i Bryssel. Dette er foruroligende, ikke bare ut fra hensynet til en demokratisk beslutningsprosess, men også ut fra kravet om at vi selvstendig og til enhver tid skal kunne velge våre økonomiske virkemidler og tiltak. Vi ser derfor med motvilje på de planer EEC legger opp til når det gjelder gjennomføringen av en økonomisk og monetær union.

EEC's forbud mot en omfattende nasjonal reguleringspolitikk vil bryte med den utvikling vi idag er inne i. Ved et EEC-medlemskap vil våre rammer for offentlige påbud, restriksjoner og stimuleringstiltak av ulik art bli sterkt innsnevret, og dette er ikke et framskritt ut fra den kjennskap vi idag har til f.eks. distrikts-, inntektsfordelings- og miljøvernproblematikken. Et EEC-medlemskap vil bryte med vår opparbeidede politiske utvikling på dette området og bringe oss tilbake til de tilstander da hensynet til profitt og kapitalistisk lønnsomhet er enerådende. Dette er folkeflertallet ikke tjent med.

Styringen av den norske økonomien ligger ennå ikke i hendene på de folkevalgte organer aleine. Det er en kjennsgjerning at viktige deler av den økonomiske sektor blir styrt eller dominert av private bank- og kredittinstitusjoner og deres profittmålsettinger. I tråd med en folkestyrt samfunnsutvikling krever vi i vårt program at man sosialiserer bank- og kredittvesenet, dvs. underlegger det folkets styring og vilje. Men en slik sosialisering ser vi ingen mulighet for innenfor EEC. Tvert imot frykter vi for at det norske bank- og kredittvesen vil bli fullstendig behersket av EEC's storbanker, dersom vi blir medlem.

NEI TIL EEC!

EEC er idag i ferd med å gjennomføre sine planer om en økonomisk og monetær union og for vårt vedkommende er det viktig å ha klarhet i hvilke konsekvenser en slik union vil ha for norsk økonomisk politikk dersom vi blir EEC-medlem. Vi vil kort ta for oss de to viktigste områder av en slik politikk: Finanspolitikken og penge- og kredittpolitikken.

FINANSPOLITIKKEN.

Her er det sentrale hvordan avgiftsharmoniseringen innenfor EEC vil virke for Norges vedkommende. En slik harmonisering vil innvirke direkte på statens inntektsmuligheter og dermed få avgjørende betydning for størrelsen og sammensetningen av statsbudsjettets utgiftsside. Det kan ikke entydig slås fast hvilke kvantitative følger denne harmoniseringen vil få for størrelsen av de midler det offentlige får til disposisjon, men pr. idag ligger de norske avgiftssatser på et gjennomgående høyere nivå enn i de nåværende EEC-land. De utgifter som eventuelt skal tas vekk fra det nasjonale

arbeidernes ungdomsfylking

statsbudsjett blir først og fremst ulike støtteordninger. Støtteordninger som for Norges vedkommende er opprettet av bl.a. sosialpolitiske og regionalpolitiske årsaker. Det er f.eks. klart at utgiftene til jordbruksformål vil få en mindre plass på EEC-landenes statsbudsjetter i framtida.

Det er likeledes helt på det rene at spillerommet for den skatte- og avgiftspolitikken et land kan føre innenfor EEC vil bli sterkt begrenset. Sett ut fra det faktum at statens inntektspolitikk er det sentrale ledd i alle viktige politiske oppgaver, mener vi en slik begrensning ikke kan tilrås.

PENGE- OG KREDITTPOLITIKKEN.

Nasjonalstatens mulighet til å kunne regulere balansen mellom tilbud og etterspørsel av varer og tjenester er avhengig av den penge- og kredittpolitikk som føres. En slik regulering kan gjennomføres ved dirigering og fastsetting av det totale kredittvolum. Det er dette kredittvolumet som man nytter til å styre investeringenes størrelse og investeringenes sammensetning. I EEC-debatten er det viktig å understreke at norsk kredittpolitikk i moderne tid også har vært innrettet på å opprettholde et lavere rentenivå enn hva den rene markedstilpasning skulle tilsi. Denne politikken har sitt utspring i en rekke motiver som f.eks. lav rente på boliglån eller lav rente på statsdirigerte lån til ulike vanskeligstilte næringer og geografiske områder.

Innenfor EEC vil det frie kapitalmarked, og det regelverk dette har fordret, få stor betydning for vår penge- og kredittpolitikk - særlig rentepolitikken. Denne politikken må innenfor EEC fastlegges med utgangspunkt i EEC's totale økonomiske situasjon. Norge vil ikke kunne drive en slik politikk på selvstendig og nasjonal basis, og man vil oppleve at en rekke restriktive tiltak overfor norske kredittinstitusjoner vil bli langt mindre effektive enn de er idag. Dette - sammen med en tvungen tilpasning til et høyere rentenivå som eksisterer innenfor EEC - vil være en klar svekkelse av den betydning penge- og kredittpolitikken har i vårt land. Dette vil også være en svekkelse i arbeidet med å oppnå de mål arbeiderbevegelsen i Norge har satt seg.

I ARBEIDERBEVEGELSENS KAMP FOR ET DEMOKRATISK, FOLKESTYRT NORGE - HVOR FOLKEMAKT HAR NEDKJEMPET KAPITALMAKT - MÅ VI SAMLET AVVISE TANKEN PÅ NORSK MEDLEMSKAP I EEC.

EEC — ikke for arbeiderbevegelsen !